

آبونه شرالتي : هر یر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) التي ایلتي
(۲۲۵) ، ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلتي
(۲۵۰) غروشدرد.

نسخه سی ۷،۵ غروشدرد .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلمه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدلنن
یازیر اعاده اولتماز .

والله یهدی من یشاءالی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

الرشید

آدرس : پتینه آریجه
• غروش کوندردملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لریک
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

یاره کوندردلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

شخصیہ، معالی اخلاق، تساندا اجتماعی، تعاون دساتیریلہ عمل طاشلری وضع اولونان علم و فن و معرفت، تجارت و صنعت، رفاہ و ثروتک حضور و سکون وجدانلہ یراشن تظاہراتی و بونک نتیجہ سی مدنیت مفکورہ سیدر۔ و بتون بو صاید قلمیز اساسات اسلامیہ دن بشقہ بر شی دکلدرد۔

غریبکده اکمہم قسملری قبول ابتدکی بو حقیقتلر، بو یوکسک مدنیت پیشکام بصیرتمزدہ دورورکن عصریلک رده سی آئندہ تردی بہ انہماک شعار اجتماعیمزہ ہیچ بروقت موافق دوشمز۔ عصریلرک بتون اضلالرینہ رغماً کندمزنی آلداتماق ایچون ایچہ ذہنلرمزہ یرلشدیرمک لازمدرکہ محتاج اولدیغمز حقیقی ترقی و تجددک تأمین، ختبتی مدنیتک استحصالی آنجق اساسات اجتماعیہ و میزات ملیہ اتباع ایتمکلمکندرد۔

مسلمہ مکت

اسلامیہ

قادیلرک وظائفی و موقعی

سیدالشہر حضرت پیغمبر افندیمز حدیث نبویلرندہ (قادیلر ارککلرک نصف دیکریدر) مآئندہ (انما النساء شقائق الرجال) بو یورمقلہ قادیلر ارککلرک اثبات وجود ایدہ میہ جگنی، ذکورت محضہ ایلہ قانون خلقتک انتظار ابتدکی نتیجہ وجود بولہ میہ جغنی وفادینک وجودیلہ ارککلرک اتمام موجودیت ایدہ جگنی آکلاشمدر۔ رسول اکرم افدمز حضرتلری: «اهلہ خیرلی اولان، اک خبرلیکزدرد۔ بنده اهلہ خیرلی اولانلرک ایچندہ خبرلی یم۔ قادیلرہ آنجق کریم اولان لطف و کرم ایلہ معاملہ ایدر۔ آلقاق طبعی آدلردن باشقہ سی دہ اهانندہ، بد معاملہ دہ بولونماز، مآئندہ بولان (خیرکم خیرکم لاهلہ وانا خیرکم لاهلی ما اکرم النساء الا کریم وما اهانن الا لیم) حدیث شریفیلرہ مسلمانلرک زوجہ لرینہ محبت ایتلرینی توصیہ وجنس نسوانہ احترامک لزومنی اخطار بویورمشلردرد۔

قادیلر فطرۃ تربیۃ اطفال و اعمال بیتہ ایلہ اشتغالہ مستعد اولدقلری، حمل، وضع حمل، ارضاع کبی برحق عوارض طبیعیہ معروض بولندقلری ایچون ہیئت اجتماعیہ قارشنی ایفا ایدہ جکلری وظائف، زوجہ و والدہ اولہرق چو جکلری تربیہ، امور بیتہ بی ترتیب، وسائل معیشتک احتیاجدن فضلہ سی حسن دارہ کبی شیلردرد۔ قادیلرک بو وظائف فطریہ لرینی بحق ایفا و ادارہ ایدہ بیلملری ایسہ شہ سزدرد کہ علوم و معارفہ منور و مکارم اخلاق دہ انصاف ایتیش بولنلرینہ وابستہ درد۔ علیہ الصلوٰۃ والسلام افندیمز «آنلر حاملہ قالیرلر، طوغرورورلر،

ایشته ضرب مقلدکنک مختلف اجتماعی ساحہ لردہ کی تظاہرات و تأثیراتی! شیمدی بو تظاہرات و تأثیراتدن نتیجہ بی استحصال ایتک لازمکلر۔ ہیئت اجتماعیہ بی متساند بر حالہ بولاندیران نقاط جامعہ بی تقویہ و ترصین ایتسی ایجاب ایدرکن عصریلک بالعکس بوروابط اجتماعیہ بی صارصمشدرد۔ غرب فضائل و رذائلک موجدلرینہ طاش چیقارتہ جق برمهارتلہ تقلیدندن بشقہ صلاح اجتماعیمز نامنہ قازانلش ہیچ بر فائدہ یوقدر۔ اخلاق بوزولش، عائلہ اساسلری محو اولش، معنویات، سحیہ صارصلمش، فقط بونلرک رینہ ہیچ برشی اقامہ ایدیلہ مہمشدر۔ معنوی ساحہ دہ کی بوشلنی دولدورہ جق ہیچ بر مادی اثر دہ یوقدر۔ غریبک محاسنی میانندہ احراز موقع و آنجق بو صورتلہ مدنیت روخنی تمثیل ایدن علم و عرفان، صنعت، تجارت، اساسلردن ہیچ بری تجلی ایدہ مہمشدر۔ یالیزدن نہ چیقار؟ شو حالہ نظرآ مدنیت و کالات غریبہ بی معنای حقیقیسیلہ اصلا افادہ و تمثیل ایتین غریبیلق بو کونکی شکلیلہ ہیچ بر قیمت افادہ ایتین عجائب بر مفہومدن بشقہ برشی دکلدرد۔ عجباً غرب مدنیتک منفی شکلدہ قبولیلہ ہیئت اجتماعیہ من نامنہ نہ قزانیلمش اولہ جقدرد؟ مدہش بر غلط رؤیتلہ محاسنی رذالت، فضایلچی فضیلت مقامندہ قبول ایتک امکان وارمیدرد؟ عصرلرچہ شرقدہ یاشایان، شرقدن فیض آلان، اسلامیتی قبولدن صکرہ دہ بو شرفلہ عصرلرک تاریخی شہامت و تساندایلہ نورلاندیران ہیئت اجتماعیہ من ناصل اولوردہ کندیسنہ قائد اولیان، تاریخنہ، لسانہ، مفکورہ سنہ، سحیہ سنہ، تعاملاتنہ، اساساتنہ، الحاصل اوصاف میزہ سندن ہیچ برینہ موافق و مطابق کلہ یں بر طامک حرث و نفوذینہ تابع اولوردہ اوکا استحاله ایدر؟ بویلہ بر وقعہ هانکی ملتک تاریخندہ کورولمشدر؟ کرچہ تاریخ مغلوب ملتک، غالبلرک قلنجی آئندہ امان دیلہ دکلرینی یازمشدر۔ بمضادہ کندی اوصاف و مزایای ملیہ سی حقیر کورہ رک تردی ایدن ملتک اضمحلالنی قید ایتمشدر۔ فقط کندی موجودیت معنویہ سی، حرشی غیب ایتدکن صکرہ یشایان بر ملتق اصلا کوسترمہ مشدر۔ بو کون احتیاجات زمانیہ یہ اوفق اولان شرائط و تکملاتک ہیئت مجموعہ سی تمثیل ایدہ بیلہ جک حقیقی بر تجدد و ترقیہ چوق محتاجز۔ چونکہ وجہ اجتماعیہ من شکل حاضریلہ ترقیہ دوعری بر تکاملی دکل، ادوار ظلمت و جهالت دوعری مدہش برار تجاعی افادہ ایدیبور۔ اوت، مدنیت حقیقیہ یہ هرملتدن زیادہ مفترزہ۔ غریبک شیرازہ اجتماعیہ بوزولمشدہ ہیچ اولماز سہ مادی و صنایعی ساحہ لردہ حائز تکملات بولونیور۔ حالبوکہ بز ایکیسندن دہ محرومز۔

مدنیت سعادت بشریہ بی کافل اولان اساساتک ہیئت مجموعہ سیدر۔ کرک افرادک، کرک ہیئت اجتماعیہ نک مادی و معنوی انکشافاتی مؤمن اولان حریت، عدالت، مساوات، حریت وجدان، مصونیت

چو جقلمی اُمیر بر لر ؛ چو جقلمی محبتکار اولور لر ، زوجلمیله حسن معاشرت ایدر و نمازده قیلار لر سه جته داخل اولور لر . مآلنده (حاملات والدات مرضعات رحیات باولادهن لومایاتین لازواجهن مصلیاتهن دخل الجنة) بویور مشلردر .

معلومدر که بو عالمده هر موجودک بر وظیفه سی وارددر . اونک شخصه ، نوعه خاص اولان کالی او وظیفه یی حقیله ایفا ایتمسه متوققدر . دین جلیل اسلامک نسوان حقنده کی احکامی ، تعلیماتی او جنسک فطرتنه ، بوتون خصائص و ملکاته تمامیه موافقدر . یعنی او خصائصی بوتعلیمات اسلامییه دائره سنده فیض بولور سه اوزمان نسوان مسلمین ، حدود طبیعییه سی آشماق شرطیه ، بومالده الک بویوک برترقی احرار ایدر لر . اسلام قادینلرینک کالات جنسیه لرینک رسوخ بولمسیچون علم اخلاق ، حفظ صحت ، تربیه اطفال ، وظائف بیتیه کی علوم و فونی تحصیل و مقتضیاتیه توفیقاً حرکت ایتملی لازمدر . نسوان مسلمین مادیات و معنویاتی جامع بولنان و اوزرینه فرض اولان علم حاللرینی حقیله بیلوب تمامیه رعایت ایتمکلی تقدیرده غایه کاله واصل اولور لر . حدیث شریفده تعداد ایدیلن اوصاف وجوده کلدکجه یعنی برقادین بر ارککه زوجیه اولمدکجه ، زوجیه حسن معاشرتده بولمدکجه و آنا اولوب چو جقلمی تربیه صحیحه ایله تربیه و معنویاتی ، روحیاتی حسن محافظه ایتمکجه جنس نسوان ایچون وصولی ممکن اولان غایه کاله واصل اوله مازلر . زرا ملکاتک تکملی ، مواهبتک تهذیبی آنجق بونلری ایفا ایتمکله قائمدر و بونک ایچون یارادلمشدر .

نظام فطرت بشریه نک ، لسان قوانین طبیعی نک ترجمانی اولان شریعت غرای محمدیه نک احکامنه قادینلر حقیله واقف اولسونلرده نصل آنا اوله جقلمی اوکره نسیلر . والد لکک وظائفی ، قوانینی تتبع ایتمسینلرده تربیه اولاد مسائلتک احتوا ایلدیکی دقایق و غوامضه واقف اولسونلر . اوت ، تربیه ده کی اودقایق آکلاسیلرکه جینی شعیب ، بخیلی سخی ، متکبری متواضع ، کاذبی صادق ایدر . فخر کائنات افندمر حضرتلری ایملک و احسان ایتمک ایچون ناسک ایچنده الک الیق اولانی کیمدر ؟ سؤالنه جواباً « آنا کدر . آندن صوکره . ینه آنا کدر ، آندن صوکره . ینه آنا کدر . بعده بابا کدر . » مآلنده (امک ثم امک ثم امک ثم اباک) حدیث نبویلمیله ایملک و احسان ایدملک ایچون والد لکک علوم مرتبه سی آکلاشمشدر .

برقادین تربیه اطفال امراهمنی ایفا ایدم بیلیمک ایچون اوله علوم متنوعه یی بیلیمسی لازمدر . چونکه اطفالک نشوونمای روحانی و جسمانیسک تابع اولدینی قوانینی بیلدیرن علملری بیلیمکجه وظیفه سی حقیله ایفایه امکان یوقدر . ثانیاً بک چوق مشقتله کوکس کر مکه مجبوردر . چونکه اصول تربیه یی چو جقلمک ولادتیه سن رشده وصولی آره سنده کی احوال و اطوار مختلفیه تطبیق ایله اکاکوره تعقیب ایتمک

لازمدر . بوکا موفقیت ایسه حقیقی برکاله ، ایشده جدی بردوامه ، چو جقلمک هر طورینی ، هر حرکتی تدقیق خصوصسندده دقیق بر نظره محتاجدر . الحاصل قادینلر تربیه اطفال وظیفه شاقه سیله مکلف بولندقلرندن چو جق بویوتمک ایچون نظرامعانه آله جق ، صوکه درجه ده اعتنا اولنه جق بر چوق قیود و شرائط اولدینی آکلاقلری و بوشرائطه رعایتسزک سببیه واقع اولان سوء تربیه دن متولد مسئولیتی ادراک ایتمکلی تقدیرده نه درجه لره قدر تحصیل علوم و فون ایتملی لازم اولدینی تظاهر ایدر . تربیه اطفال امورینه حقیله وقوفی اولانلر بیلیرلر که نه قدر بویوک ، نه قدر مهم اولور سه اولسون شتون انسانیه دن هیچ بری تربیه اطفالک محتاج اولدینی قدر واسع علمه ، دوامی مشقتلر اقتحاضه عرض احتیاج ایتمز . بوسیله در که نورالموجودات افندیمز حضرتلری « جنت آنالرک آیاهی آلتنده در ، مآلنده (الجنة تحت اقدام الامهات) حدیث شریفلمیله والد لره حرمت و معانتک درجه علیاده اولمسی لزومی بیلدیرمشدر . تربیه اطفال وظیفه علویه سی حقیله ایفایه مقتدر و فعلاً موفق اولان بر (آنا) هم کندیسنی ، هم اولادینی ، همده بوتون اهل بیتنی سفالت و سفاهتدن و آنلرک تولید ایدمکی امراض و اسقامک شردن وقایه ایدرک سمدکی یا شامق ، شهدا کی اولمک قابلیتده بولندیرر . مسعود و بختیاردر او چو جقلمک حیاتک محاسندن مساعده امکان نسبتنده استفاده یولی اوکره نمش و مساویسندن ده نه صورتله چالیشه رق قورتولمق قابل اوله جقنی آکلامش و کندیلرینی بو طرز اجتماعی اوزره بویوتمش والد لره آغوشنده تربیه ایدیلمشلردر . بدبختدر که او پاورورلر که مزایای اجتماعی و اسلامییه دن ، فضائل روحیه و اخلاقییه دن محروم ، مادی و معنوی علوم نافعده دن بی خبر والد لره اللرنده قالمشلردر . بارلره کیدوب ارککلرله دانس ایدن سفیه قادینلرک تربیه ایدم جکلری اولادک هیئت اجتماعییه مضر عنصرلر اوله جقنه شبهه یوقدر .

اسلامیتک برنجی درجه ده توصیه ایتمدیکی شی محافظه صحت واکتساب حسن سیرتدر . حضرت پیغمبر افندیمز « الهی سسندن صحت و عافیت و حسن خلق دیلرم » بویورمشلردر . بابالرندن قالان مالی اداره ایدمه یین میراث بیلدیرلر آجیان ، نظر تأسفله باقان انسانلر تربیه اطفال قواعدندن بی خبر جاهل آنالره عین نظر تأسفله ، بلکه آندن بویوک تأزلرله ، تاهفلرله باقمسده حقلیدر لر . فخر الانبیاء افندمک هر بری بر جوهر حکمت و منبع طالی علویت اولان احادیث نبویه سندن بری ده شو حدیث شریفدر : (جناب حقندن عفو ایله عافیت ایسته یکنز . زیرا هیچ بریکنر ایمانده یقیندنصکره عافیتدن خیرلی بر نعمته نائل اولمامشدر . سلوا الله العفو والعافیه فان احکم لم یعط بعد الیقین خیراً فی الصافیه) دین جلیل اسلام انسانک حیوانات سائر اوزرینه حق امتیاز و رجحانی تأمین ایدن صحت عقلیه نک صحت بدنییه ایله ارتباطی اساس اتخاذ ایدرک حفظ الصحه نک قواعد ایمانییه دن برقاعده مستقله اولدینی ؛

نفرت ایلک حسلیخی اویاندیرمق ، ملکات عقلیهی تزییده چالیشمق ، جدیدک ، متانتک ، عزم و ثباتک علوشاتی آنلره اوکره تمک ، سوء قریندن آنلری محافظه ایتک صورتیله تربیه اخلاقیهیی تلقین و تثبیت ایتلری عہدہ لرینہ مودوع وظائفک اک مهمیدر .

عالمہ لڑک صلاحی جمعیت بشریہ نک صلاحی ، فسادی دہ فسادینی مستلزمدر . یعنی افراد عالمہ نک جمعیت بشریہ اوزرینہ تاثیرلری آلدقلری تربیہ نک نتیجہ سیدر . خیر ایسہ خیر ، شر ایسہ شر در . مثلاً بر خیر الحلف ظهور ایدر ؛ عالمہ سنک مجد و شرفی اوج اعلاہی ایصال ایدر . بر بنس الحلف میدانہ کلیر ، ہم کندیسنی رسوای ایدر ، ہم دہ عالمہ سنی حقیض مذکہ الفا ایدر . بونک دہ سبی ، اساسی تربیہ درہ بناء علیہ آنالر بابالردن زیادہ چوجقلرینک سوء تربیہ وعدم تہذیب اثری اولہرق ایقاع ایدہ چکی جرائمندن مسئولدرلر . والدہ لڑک جہانندن متولد و سوء تربیہ لری سبیلہ حفظ الصحیہ عدم رعایت ، نقصانی تغدی کی مادی .. حیانت ، مسکنت ، وسائر سوء اخلاق کی مغوی و آنک تولید ایدہ چکی فرط عطالت و سفالت کی اسبابک تحت تاثیرندہ یک چوق اطفالک دہا عالم صباوتدہ ایکن بو عالم شہادتہ وداع ایدوب کتدکلری ہر آن مشاہدہ ایدلمکدہ در .

ماہینلری ، وظیفہ لرینی ، مواہب فطریہ لرینی ، جنسیتی ایچون مقدر اولان کمالہ و صولک طریقی ، اصولی بیلن و اوصورتلہ حرکتدہ بولنان ، عالمہ لرینک محافظ حیاتی ، زوجلرینک بادی مبہاتی اولان مسلمان قادینلری تمثال شفقت ، انموذج رفق و رقت ، اعمال خیرہ مستعد ، اللہ یولندہ فدای جانہ مہیا بولنورلر . حیاتلرینک قیمتی زمانلرینک اہمیتی و نقد اولدیغنی تقدیر ایدرلر . مسلمانلرک پارلاق بر استقبالہ مظهرتی خصوصندہ بویوک بر تاثیر حائر اولان نسوان مسلمینک عقل و تربیہ سندہ بوتون مسلمانلرک چالشملری لازمدر . بر شرط ایلہ کہ احکام جلیلہ اسلامیہ رہبر اتخاذا ایدیلسین ، قانون فطری اولان قانون اسلامیت دستور طائیلسین . او قانون الہی کہ ہم روحی ، فکری ، اخلاقی محاسن و بدایعی ، ہم دہ اداری ، سیاسی ، اجتماعی مدنی قواعد کلیہی جامعدر . دساتیر ثابتہ و نوامیس حقیقیہ مجموعہ سیدر . تابعلرینی خرافاتدن منع ایدر ، سعادت حیاتیہ مظهر ایلر .

ایشته قیزلرینی تعلیم و تربیہ خصوصندہ مسلمانلرہ توجہ ایدن وظیفہ اصلہ بودر . بر طرفدن امور بیتیہی تنظیم و تدویر خصوصندہ زمانک ایجاب ایتدیکی علوم و فنون ایلہ تجهیز ایتک ، دیگر طرفدن دہ مکارم اخلاقیہ و تربیہ اسلام ایلہ وجدانلرینی متحلی قیلمق لازمدر . بز آناطولی مسلمانلری چوجقلریمز ایچون ایشته بویلہ بر تربیہ و عرفان ایستہ یورز . بزم آرزومز ، ارادہ مز ، عمدہ اساسیہ مز بوندن عبارتدر .

میلاس مفتیسی

محمد صادق

جناب حقک عبادیتہ احسان بویوردینی نعمتک کلمہ توحیددن صکرہ اک عظیمی بولندیغنی بیان و کافہ احکامنہ رعایت ایتک مسلمینک اقدام وظائفی اولدیغنی اعلان ایلر .

حیات بر میدان معرکہ در کہ شداند هول انکیری انسانلری دہشتلرہ القا ایدر . برنہر سریع الجریا ندر کہ آندن بر ایچیم صو آلہ بیلیمک ایچون بیک درلو محنت و مشقتہ قاتلانمق اقتضا ایدر . هموم واکداری ایسہ صایلامیہ جق درجہ دہ کثیردر . والدہ لر اولادینک وجودلرینی علل و اسقامدن محافظہ ایتکلہ حیاندہ موقیتلرینی تأمین ایچون ہر شیدن اول نظر دقتہ آلہ جقلری جہت صحت جسمانیہ لرینک محافظہ سی در . زیرا قواعد حفظ الصحیہ اتباع خصوصندہ اختیار تکاسل تہاجم امراضی ، تہاجم امراض دہ ضعف قوایی و بالآخرہ موت هائی انتہاج ایلر . بناء علیہ اطفالک سلامتی و حصول سعادتی ، والدہ لڑک حفظ الصحیہ قواعدینہ حقیلہ رعایت و مقدمات حیاتیہ دہ اعتدال اوزرہ تصرفہ دقت کی ایکی شرط مهمک وجودینہ وابستہ در .

محققدر کہ امراض جسمانیہ اجسام اوزرندہ نہ قدر مؤثر ایسہ امراض روحانیہ دہ نفوس اوزرندہ عین تاثیر حاصل ایدرلر . روح کرک قبول امراض ، کرکسہ قابلیت مداوات خصوصلرندہ جسمہ تمامیلہ مشابہ در . آرہ لرندہ کی فرق ایسہ جنس مرضلہ نوع دواہی منحصر در . علاج حقیقلرینہ تصادف ایدرلر سہ مصابی بولندقلری علل و اسقامدن کاملاً شفا یاب اولورلر . روح ابتدای امر دہ تربیہ نک طرفینی اولان صلاح و فساد جہتلرینک ہر ایکسندہ مستعد انتہا ایدر . مبای نشانندہ بر صبی مربی کامل بر والدیہ مصادف اولور سہ آداب و حکمتلہ ترین ایدرک ہم کندینی ، ہم دہ سائرینی نوعی مستفید ایلر . اہمالکار و متکاسل بر مربی الینہ دوشرسہ شرت سفیلانہ سیلہ بوتون ہیئت اجتماعیہی بیزار ایدہ چک مضر بر مخلوق اولور . بر شخص سفیہ حسن تربیہ و تدبیر معقول سایہ سندہ سفاہتی ترک ایدرک طوغر و یولہ سلوک ایلر . بر شخص فاسق دخی ترہیب ، یا خود نتیجہ موعظہ اولہرق فسق و فجوردن تجرید نفس ایلہ مظهر صلاح اولور .

امثال واقعہ سی غیر محدود اولان ہواحوال دخی دلالت ایدر کہ روحک صورت تربیہ سیلہ امراض و اسقامدن صورت محافظہ سی لازم . یک چوق ارامر قدسیہ مقتضاسنچہ تہذیب اخلاق جائزدر . انسانک الکصفوتلی بر زمانی اولان چوجقلقدہ آلہ جفی کوزل ویا چیرکین تربیہ طاشدہ نقشک یرلشوب قالدینی کی یرلشیر قالیر . نہوان مسلمین اولادینی حسن تربیہ ، فکرلرینی دیانت محبتی ، وطن و ملت عشقی ایلہ مألوف ایدرلر ، تحصیل علوم و فنونہ سوق ایتک موقوف اولورلر سہ عصر مزندہ عالم اسلامیتہ مستولی اولان بالایا و مصائبک رفعہ ، امت محمدیہ نک بوکونکی حال ضعف و ادبارینک ازالہ نہ میسر اولہ جقلدر . والدہ لڑک دور صباوتدن اعتباراً چوجقلدرہ حقہ و صدقہ محبت ، ناحقہ و کذبہ